

SEJM
RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ
VIII kadencja
Prezes Rady Ministrów
RM-10-77-16

Druk nr 792
Warszawa, 1 sierpnia 2016 r.

Pan
Marek Kuchciński
Marszałek Sejmu
Rzeczypospolitej Polskiej

Szanowny Panie Marszałku

Na podstawie art. 118 ust. 1 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r. przedstawiam Sejmowi Rzeczypospolitej Polskiej projekt ustawy

- o zmianie ustawy o jakości handlowej artykułów rolno-spożywczych z projektem aktu wykonawczego.

Uprzejmie informuję Pana Marszałka, że ww. projekt został notyfikowany Komisji Europejskiej w dniu 22 lipca 2016 r. pod numerem 2016/383/PL. Obowiązkowy termin wstrzymania procedury legislacyjnej projektu ustawy upływa w dniu 24 października 2016 r.

W załączeniu przedstawiam także opinię dotyczącą zgodności proponowanych regulacji z prawem Unii Europejskiej.

Jednocześnie uprzejmie informuję, że do prezentowania stanowiska Rządu w tej sprawie w toku prac parlamentarnych został upoważniony Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi.

Z poważaniem

(-) Beata Szydło

U S T A W A

z dnia

o zmianie ustawy o jakości handlowej artykułów rolno-spożywczych¹⁾

Art. 1. W ustawie z dnia 21 grudnia 2000 r. o jakości handlowej artykułów rolno-spożywczych (Dz. U. z 2015 r. poz. 678, 1505 i 1893 oraz z 2016 r. poz. 50 i 1001) po art. 7a dodaje się art. 7b w brzmieniu:

„Art. 7b. 1. Oznakowanie artykułu rolno-spożywczego będącego produktem nieprzetworzonym w rozumieniu art. 2 ust. 1 lit. n rozporządzenia (WE) nr 852/2004 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 29 kwietnia 2004 r. w sprawie higieny środków spożywczych (Dz. Urz. UE L 139 z 30.04.2004, str. 1, z późn. zm.²⁾ – Dz. Urz. UE Polskie wydanie specjalne, rozdz. 13, t. 34, str. 319) może zawierać informację „Produkt polski”, jeżeli produkcja podstawowa w rozumieniu art. 3 pkt 17 rozporządzenia (WE) nr 178/2002 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 28 stycznia 2002 r. ustanawiającego ogólne zasady i wymagania prawa żywnościowego, powołującego Europejski Urząd ds. bezpieczeństwa żywności oraz ustanawiającego procedury w zakresie bezpieczeństwa żywności tego produktu odbyła się na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, a w przypadku:

- 1) mięsa – jeżeli zostało pozyskane ze zwierząt urodzonych na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej oraz których chów i ubój odbyły się na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej;
- 2) produktów pochodzenia zwierzęcego innych niż mięso – jeżeli zostały pozyskane od zwierząt, których chów odbywa się na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.

2. Oznakowanie artykułu rolno-spożywczego będącego produktem przetworzonym w rozumieniu art. 2 ust. 1 lit. o rozporządzenia (WE) nr 852/2004 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 29 kwietnia 2004 r. w sprawie higieny środków

¹⁾ Niniejsza ustawa została notyfikowana Komisji Europejskiej w dniu ... 2016 r. pod numerem ..., zgodnie z § 4 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 23 grudnia 2002 r. w sprawie sposobu funkcjonowania krajowego systemu notyfikacji norm i aktów prawnych (Dz. U. poz. 2039 oraz z 2004 r. poz. 597), które wdraża postanowienia dyrektywy (UE) 2015/1535 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 9 września 2015 r. ustanawiającej procedurę udzielania informacji w dziedzinie przepisów technicznych oraz zasad dotyczących usług społeczeństwa informacyjnego (Dz. Urz. UE L 241 z 17.09.2015, str. 1).

²⁾ Zmiany wymienionego rozporządzenia zostały ogłoszone w Dz. Urz. UE L 153 z 12.06.2008, str. 42; Dz. Urz. UE L 277 z 18.10.2008, str. 7; Dz. Urz. UE L 87 z 31.03.2009, str. 109 oraz Dz. Urz. UE L 160 z 12.06.2013, str. 19.

spożywczych może zawierać informację „Produkt polski”, jeżeli został wyprodukowany na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej i wszystkie jego składniki spełniają warunki określone w ust. 1 lub zostały wyprodukowane na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej wyłącznie ze składników spełniających warunki określone w ust. 1, a jeżeli do jego produkcji użyto innych składników:

- 1) łączna masa tych składników wynosi nie więcej niż 25% łącznej masy wszystkich składników w chwili ich użycia do wyprodukowania tego produktu, nie licząc masy wody użytej do jego produkcji, oraz
- 2) nie można zastąpić tych składników takimi samymi składnikami, które:
 - a) spełniają warunki określone w ust. 1 lub
 - b) zostały wyprodukowane na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej wyłącznie ze składników spełniających warunki określone w ust. 1.

3. W oznakowaniu artykułu rolno-spożywczego informację „Produkt polski” można również zamieszczać w formie znaku graficznego zawierającego tę informację.

4. Minister właściwy do spraw rynków rolnych określi, w drodze rozporządzenia, wzór znaku graficznego zawierającego informację „Produkt polski”, mając na względzie zapewnienie jednolitej formy prezentacji i specyfikę informacji, która będzie przekazywana za pośrednictwem tego znaku.”

Art. 2. Artykuły rolno-spożywcze, które są oznakowane znakiem graficznym zawierającym informację „Produkt polski” niezgodnym z wzorem określonym w przepisach wydanych na podstawie art. 7b ust. 4 ustawy zmienianej w art. 1 w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą, mogą pozostawać w obrocie do dnia 31 grudnia 2017 r.

Art. 3. Ustawa wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 2017 r.

UZASADNIENIE

Projektowana zmiana ustawy z dnia 21 grudnia 2000 r. o jakości handlowej artykułów rolno-spożywczych (Dz. U. z 2015 r. poz. 678, 1505 i 1893 oraz z 2016 r. poz. 50 i 1001) jest podyktowana potrzebą wprowadzenia nowych regulacji dotyczących dobrowolnego znakowania środków spożywczych informacją „Produkt polski” wraz z określeniem dodatkowo wzoru znaku graficznego możliwego do zastosowania przy wskazywaniu takiej informacji.

Przepisy ustawy w obecnym brzmieniu nie regulują zagadnienia znakowania środków spożywczych informacją o kraju pochodzenia.

Ogólne przepisy dotyczące wskazywania kraju pochodzenia zostały określone w art. 26 ust. 2 lit. a rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1169/2011 z dnia 25 października 2011 r. w sprawie przekazywania konsumentom informacji na temat żywności, zmiany rozporządzeń Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 1924/2006 i (WE) nr 1925/2006 oraz uchylecia dyrektywy Komisji 87/250/EWG, dyrektywy Rady 90/496/EWG, dyrektywy Komisji 1999/10/WE, dyrektywy 2000/13/WE Parlamentu Europejskiego i Rady, dyrektyw Komisji 2002/67/WE i 2008/5/WE oraz rozporządzenia Komisji (WE) nr 608/2004 (Dz. Urz. UE L 304 z 22.11.2011, str. 18, z późn. zm.).

Zgodnie z art. 26 ust. 2 powyższego rozporządzenia zamieszczenie w oznakowaniu informacji dotyczących źródła lub miejsca pochodzenia gotowego produktu (środka spożywczego) jest obowiązkowe jedynie w przypadku, gdy brak takiej informacji mógłby w istotnym stopniu wprowadzać w błąd konsumenta co do prawdziwego źródła pochodzenia, np. gdy opakowanie i sposób prezentacji sugeruje inne pochodzenie produktu (np. poprzez zastosowanie w nazwie produktu nazwy kraju, rysunku przedstawiającego flagę, wizerunku budynku charakterystycznego dla danego kraju) niż jest w rzeczywistości. Tymczasem część producentów, wychodząc naprzeciw potrzebom konsumentów zainteresowanych nabywaniem produktów wytworzonych w kraju, chciałaby podawać informację dotyczącą krajowego pochodzenia wytwarzanego produktu w odniesieniu nie tylko do miejsca prowadzenia produkcji, ale również w odniesieniu do użytych składników.

Wprowadzenie jednoznacznych kryteriów umożliwiających podawanie na zasadach dobrowolności informacji „Produkt polski” umożliwi zainteresowanym konsumentom wyszukiwanie produktów wytworzonych w Polsce z użyciem polskich surowców.

Zapotrzebowanie krajowych konsumentów na informacje o miejscu pochodzenia żywności jest duże i projektowane przepisy ustawy mają na celu ich uwzględnienie. Jak wynika z badań

polskich konsumentów niemalże 70% z nich uważa miejsce pochodzenia za czynnik odgrywający przy zakupie żywności dużą rolę. Znaczna większość krajowych konsumentów chce znać pochodzenie mięsa, ryb, mleka i przetworów mlecznych oraz owoców i warzyw, a ponad połowa z nich uważa również, że ważne jest, aby na artykułach spożywczych jednoskładnikowych (np. cukrze, soli, mące) oraz kawie/herbacie znalazły się informacje na temat miejsca pochodzenia.

Wyniki badań przeprowadzonych w lipcu 2012 r. przez Europejską Organizację Konsumentów (BEUC) w Polsce na grupie 1057 konsumentów w wieku 16–54 lat wskazują, że:

- dla dwóch trzecich (66%) polskich konsumentów pochodzenie stanowi przy zakupie żywności istotny czynnik (według 22% „bardzo ważny”, a 44% „raczej ważny”), plasujący się na piątym lub szóstym miejscu za smakiem, ceną i okresem trwałości, wygodą i wyglądem. W przypadku konkretnych produktów żywnościowych według 88% polskich respondentów wskazywanie na etykiecie miejsca pochodzenia jest ważne w przypadku mięsa, według 86% w przypadku świeżych owoców i warzyw, według 85% w przypadku ryb, według 84% w przypadku produktów mlecznych, według 83% w przypadku mleka, według 79% w przypadku przetworzonych owoców i warzyw, a według 71% w przypadku produktów podstawowych (np. cukru, soli, mąki) i kawy/herbaty;
- 41,3% polskich konsumentów pod określeniem „polskie pochodzenie” w przypadku świeżego mięsa rozumie, że zwierzę urodziło się w Polsce, a także że w Polsce odbył się również jego chów i ubój;
- 36,3% polskich konsumentów interpretuje oznaczenia dotyczące pochodzenia na etykietach przetworzonego mięsa jako wskazanie kraju, w którym zwierzę się urodziło, w którym odbył się chów i ubój zwierzęcia oraz w którym mięso zostało przekształcone na produkt końcowy;
- 60% polskich konsumentów rozumie oznaczenie miejsca pochodzenia na przetworzonych owocach i warzywach jako informacje wskazujące na kraj, w którym odbył się zbiór/uprawa owoców/warzyw oraz ich przetwarzanie. Dla 57% polskich konsumentów równie ważna jest informacja o kraju, w którym odbyła się produkcja owoców/warzyw, jak i kraju, w którym zostały one przetworzone na gotową żywność.

Badania dotyczące preferencji i kryteriów wyboru żywności na grupie 712 konsumentów były prowadzone w drugiej połowie 2012 r. przez Uniwersytet Ekonomiczny w Krakowie. Zgodnie z wynikami badań konsumenci przy wyborze żywności najczęściej zwracali uwagę

na: termin przydatności do spożycia, cenę oraz skład produktu. Kraj pochodzenia był ważny dla osób w wieku powyżej 40 lat (39,0% wskazań).

Według specjalnego badania Eurobarometru na temat nastawienia Europejczyków do bezpieczeństwa żywności i jej jakości „znaczna większość (71%) obywateli UE twierdzi, że pochodzenie żywności jest ważne”. Zgodnie z wynikami z poszczególnych krajów 71% obywateli Polski odpowiedziało, że przy zakupie żywności pochodzenie jest dla nich ważne.

Reasumując, wskazane powyżej badania w zakresie potrzeby informowania polskich konsumentów na temat kraju pochodzenia żywności, które były przeprowadzone zarówno na szczeblu UE, jak i na szczeblu krajowym, należy podkreślić, że wykazały one wyraźnie, iż zapotrzebowanie na informacje na temat pochodzenia szeregu produktów żywnościowych jest wśród konsumentów wysokie. Zapotrzebowanie to jest istotne, stąd nie powinno być ignorowane (zwłaszcza gdy w tym samym czasie wielu producentów i dystrybutorów żywności stosuje dobrowolne etykietowanie pochodzenia jako argument marketingowy do promowania produktów). W celu sprostania oczekiwaniom konsumentów, jak i zapobieżeniu nadużyciom w zakresie stosowanych przez różne podmioty praktyk handlowych, proponuje się wprowadzenie rozwiązań zaproponowanych w niniejszym projekcie.

Ponieważ dla konsumentów nie zawsze jest jasne, co aktualnie oznacza miejsce pochodzenia wskazane na etykiecie różnych produktów żywnościowych, tj. mają trudności ze stwierdzeniem, jaki etap produkcji został dokonany w kraju, z którego żywność ma pochodzić, większa przejrzystość w odniesieniu do tego, jakie etapy procesu produkcji lub wytwarzania miały miejsce w danym kraju, jak również spójność zasad oznaczania miejsca pochodzenia w ramach różnych kategorii żywności i pomiędzy nimi, pomoże uniknąć dezorientacji konsumentów.

Biorąc powyższe pod uwagę, aby konsumentom umożliwić wybór produktów spełniających ich oczekiwania, co do oznaczania pochodzenia uwzględniającego wszystkie etapy produkcji lub przetwarzania, została zaproponowana regulacja przewidująca jasne kryteria takiego dobrowolnego oznakowania, które może być stosowane przez przedsiębiorców wprowadzających żywność do obrotu. Spełnianie tych kryteriów musi być zaznaczone w sposób jednoznaczny i odróżniający tę informację od innych przedstawianych w oznakowaniu produktów informacji wskazujących pochodzenie. Stąd też założony cel można osiągnąć jedynie przez umieszczenie – w przypadku produktów, co do których konsument może mieć pewność, że są zgodne z jego preferencjami i nie tylko zostały wytworzone w kraju, ale również surowce do ich wytworzenia są pochodzenia krajowego – ujednoliczonego, o jednoznacznym brzmieniu określenia (proponuje się określenie „Produkt polski”), które

może zostać (ale nie musi) przedstawione alternatywnie w formie graficznej.

Proponuje się zatem dokonać zmiany ustawy z dnia 21 grudnia 2000 r. o jakości handlowej artykułów rolno-spożywczych przez dodanie nowego art. 7b określającego kryteria, jakie należy spełnić, aby produkt mógł zostać oznakowany informacją „Produkt polski”. Dodawany art. 7b ust. 1 wskazuje wymagania w tym zakresie dla nieprzetworzonych artykułów rolno-spożywczych, odnosząc się do definicji określonych w prawie unijnym. Zgodnie z tymi wymaganiami, aby artykuł rolno-spożywczy nieprzetworzony mógł zostać oznakowany informacją „Produkt polski” musi spełniać następujące kryteria:

- 1) jest to produkt, który nie podlegał przetwarzaniu, natomiast mógł zostać rozdzielony, podzielony na części, przecięty, pokrojony, pozbawiony kości, rozdrobniony, wygarbowany, skruszony, nacięty, wyczyszczony, przycięty, pozbawiony łusek, zmielony, schłodzony, zamrożony, głęboko zamrożony lub rozmrożony;
- 2) produkcja, uprawa lub hodowla, w tym zbiory, dojenie w przypadku krów, owiec i kóz odbyła się na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, a w przypadku:
 - a) mięsa dodatkowo wymaga się, aby zostało pozyskane ze zwierząt urodzonych na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej oraz których chów i ubój odbył się na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej,
 - b) innych niż mięso produktów pochodzenia zwierzęcego – jeżeli zostały pozyskane od zwierząt, których chów odbywa się na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.

W przepisie dotyczącym art. 7b ust. 1 pkt 1 użyto sformułowania wskazującego, że „chów i ubój odbyły się”, gdyż punkt ten dotyczy mięsa jako finalnego produktu uzyskanego w wyniku uboju zwierząt. Tymczasem w przepisie dotyczącym art. 7b ust. 1 pkt 2 w odniesieniu do chowu użyto czasu terażniejszego (odbywa się), gdyż ten punkt odnosi się do produktów pochodzenia zwierzęcego (np. mleko, jaja) pozyskiwanych od zwierząt żywych.

Dodawany art. 7b ust. 2 określa natomiast kryteria dotyczące produktów przetworzonych, tj. uzyskanych w wyniku przetworzenia produktów nieprzetworzonych, dla których można stosować informację „Produkt polski”. Produkty te muszą odpowiadać następującym wymaganiom:

- 1) ich przetworzenie odbyło się na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej;
- 2) wszystkie ich składniki w postaci produktów nieprzetworzonych spełniają wymagania określone w dodawanym art. 7b ust. 1 lub zostały wyprodukowane na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej wyłącznie ze składników spełniających wymagania określone w dodawanym art. 7b ust. 1;
- 3) inne niż wskazane wyżej składniki nie mogą przekraczać 25% łącznej masy wszystkich

składników w chwili ich użycia do wyprodukowania tego produktu (z wyłączeniem użytej wody) oraz składników tych nie można zastąpić takimi samymi składnikami, które zostały wyprodukowane na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.

W art. 7b ust. 3 projektu ustawy wskazano, że informacja „Produkt polski” może być podawana przy użyciu znaku graficznego. Stąd też w projektowanym przepisie art. 7b ust. 4 zawarto upoważnienie dla ministra właściwego do spraw rynków rolnych do wydania rozporządzenia określającego wzór tego znaku. Należy podkreślić, że zarówno informacja „Produkt polski”, jak i znak graficzny tej informacji będą umieszczane w oznakowaniu środków spożywczych na zasadzie dobrowolności, zależnie od decyzji podmiotu. Jednocześnie analizując listę produktów, dla których zgodnie z obecnym prawem UE konieczne jest podawanie kraju pochodzenia, tj.:

- 1) świeżych owoców i warzyw,
 - 2) wołowiny i cielęciny (konieczność podawania kraju urodzenia, chowu, uboju i rozbioru),
 - 3) ryb i owoców morza,
 - 4) miodu,
 - 5) wina (kraj, w którym wyprodukowane są winogrona),
 - 6) oliwy z oliwek,
 - 7) jaj (nadruk symbolu literowego kraju pochodzenia),
 - 8) drobiu importowanego spoza UE,
 - 9) surowego, pakowanego mięsa ze świń, kóz, owiec i drobiu (kaczki, gęsi, kury, indyki)
- dodatkowe umieszczenie informacji „Produkt polski” w przypadku tych produktów nie będzie sprzeczne z wymaganiami UE w zakresie znakowania żywności.

W związku z przepisem art. 7b ust. 4 oraz uwzględniając możliwość obecności w obrocie rynkowym aktualnie znaków graficznych z informacją „Produkt polski” opracowanych przez pojedynczych producentów, w celu ujednolicenia przekazu informacji trafiających do konsumentów i zapobieżeniu ich dezorientacji został przewidziany w art. 2 projektowanej ustawy jednoroczny okres przejściowy na obrót środkami spożywczymi, które w oznakowaniu mają umieszczony znak graficzny zawierający informację „Produkt polski” niezgodny z wzorem określonym w przepisach wykonawczych do ustawy (nawet, jeżeli produkt spełnia warunki określone w ustawie dla umieszczania informacji „Produkt polski”). Okres przejściowy ma na celu zapobieżenie marnotrawieniu żywności i wykorzystaniu opakowań oznakowanych przed wejściem w życie projektowanej ustawy, a jednocześnie zapobiegnie też pozostawaniu w obrocie różniących się od siebie znaków graficznych zawierających informację „Produkt polski”. Nie jest natomiast zasadne wprowadzanie

regulacji, która w okresie przejściowym umożliwiłaby stosowanie w oznakowaniu danego produktu informacji „Produkt polski” w sytuacji, gdyby dany produkt nie spełniał wymagań określonych w dodawanym art. 7b ust. 1 lub 2. Obecnie, podając informację „produkt polski” w oznakowaniu środka spożywczego, podmiot musi spełniać warunki polskiego pochodzenia we wszystkich aspektach dotyczących tego środka spożywczego (surowców, miejsca przetworzenia, a nawet własności przedsiębiorstwa). Wynika to wprost z obecnie obowiązujących zasad dotyczących podawania informacji dobrowolnych określonych w art. 36 rozporządzenia (UE) nr 1169/2011. Zgodnie z ust. 2 tego przepisu „informacje na temat żywności przekazywane na zasadzie dobrowolności muszą spełniać następujące wymogi:

- a) nie mogą wprowadzać konsumenta w błąd, o czym mowa w art. 7;
- b) nie mogą być niejednoznaczne ani dezorientować konsumenta; oraz
- c) muszą być, w stosownych przypadkach, oparte na odpowiednich danych naukowych.”.

Zgodnie zaś z art. 7 ust. 1 lit. a tego rozporządzenia informacje na temat żywności nie mogą wprowadzać w błąd, w szczególności co do właściwości środka spożywczego, „w szczególności co do jego charakteru, tożsamości, właściwości, składu, ilości, trwałości, kraju lub miejsca pochodzenia, metod wytwarzania lub produkcji”. Zatem nie jest obecnie dopuszczalne umieszczanie w oznakowaniu artykułu rolno-spożywczego informacji „produkt polski”, który nie spełnia powyższych wymagań. Potwierdzają to również wyroki sądów administracyjnych (II GSK 2407/13 – Wyrok NSA; VI SA/Wa 2141/11 – Wyrok WSA w Warszawie).

Jednocześnie należy podkreślić, że przestrzeganie proponowanych projektowaną ustawą przepisów w zakresie dobrowolnego oznakowania artykułów rolno-spożywczych informacją „Produkt polski” podlega kontroli jakości handlowej artykułów rolno-spożywczych, którą zgodnie z art. 17 ust. 1 pkt 1 lit. a zmienianej ustawy wykonuje Inspekcja Jakości Handlowej Artykułów Rolno-Spożywczych. Oznakowanie artykułów rolno-spożywczych stanowi element jakości handlowej (zgodnie z definicją jakości handlowej zawartą w art. 3 pkt 5 zmienianej ustawy). Skutki nieprzestrzegania przepisów dotyczących jakości handlowej, w tym oznakowania artykułów rolno-spożywczych, są określone w zmienianej ustawie, w szczególności w jej rozdziale 5 określającym przepisy karne i kary pieniężne. W przypadku stwierdzenia, że przepisy dodawanego art. 7b nie są przestrzegane, zastosowanie będą zatem mogły mieć chociażby art. 40a ust. 1 pkt 3 i 4 zmienianej ustawy.

Projekt ustawy jest zgodny z prawem Unii Europejskiej.

Projekt ustawy będzie podlegał procedurze notyfikacji w rozumieniu przepisów rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 23 grudnia 2002 r. w sprawie sposobu funkcjonowania

krajowego systemu notyfikacji norm i aktów prawnych (Dz. U. poz. 2039 i z 2004 r. poz. 597) w zakresie art. 1.

Stosownie do art. 5 ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbingowej w procesie stanowienia prawa (Dz. U. poz. 1414, z późn. zm.), projekt ustawy został udostępniony w Biuletynie Informacji Publicznej Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi oraz Rządowego Centrum Legislacji.

Projektowana ustawa została zamieszczona w Wykazie prac legislacyjnych Rady Ministrów.

<p>Nazwa projektu ustawa o zmianie ustawy o jakości handlowej artykułów rolno-spożywczych</p> <p>Ministerstwo wiodące i ministerstwa współpracujące Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi</p> <p>Osoba odpowiedzialna za projekt w randze Ministra, Sekretarza Stanu lub Podsekretarza Stanu Jacek Bogucki – Sekretarz Stanu w Ministerstwie Rolnictwa i Rozwoju Wsi</p> <p>Kontakt do opiekuna merytorycznego projektu Dariusz Goszczyński – Z-ca Dyrektora Departamentu Rynków Rolnych, tel. (22) 623-27-07, dariusz.goszczynski@minrol.gov.pl Anna Patkowska – Naczelnik Wydziału Jakości i Normalizacji, tel. (22)623-20-43 anna.patkowska@minrol.gov.pl Bożena Pławska – Starszy specjalista Wydział Jakości i Normalizacji tel. (22) 623-10-49, bozena.plawska@minrol.gov.pl</p>	<p>Data sporządzenia 22.06.2016 r.</p> <p>Źródło: Program działań MRiRW na lata 2015–2019</p> <p>Nr w wykazie prac Rady Ministrów UD41</p>
--	--

OCENA SKUTKÓW REGULACJI

1. Jaki problem jest rozwiązywany?

Przepisy ustawy o jakości handlowej artykułów rolno-spożywczych w obecnym brzmieniu nie regulują zagadnienia znakowania środków spożywczych informacją o kraju pochodzenia.

Obecnie do większości środków spożywczych stosuje się ogólne, unijne przepisy dotyczące wskazywania kraju pochodzenia, zgodnie z którymi obowiązek podawania takiej informacji wskazany jest jedynie w przypadku, gdyby jej brak mógł w istotnym stopniu wprowadzać w błąd konsumenta co do prawdziwego źródła pochodzenia, np. gdy opakowanie i sposób prezentacji sugeruje inne pochodzenie produktu niż jest w rzeczywistości.

Producenci, wychodząc naprzeciw potrzebom konsumentów zainteresowanych kupowaniem produktów wytworzonych w kraju, chcieliby podawać informację dotyczącą krajowego pochodzenia wytwarzanego produktu w odniesieniu nie tylko do miejsca prowadzenia przetwórstwa, ale również w odniesieniu do użytych składników.

2. Rekomendowane rozwiązanie, w tym planowane narzędzia interwencji, i oczekiwany efekt

Projektowana zmiana ustawy o jakości handlowej artykułów rolno-spożywczych wprowadziłaby nowe regulacje dotyczące dobrowolnego znakowania środków spożywczych informacją „Produkt polski” wraz z określeniem wzoru znaku. Regulacje te dałyby możliwość producentom podawania w oznakowaniu środków spożywczych informacji dotyczących krajowego pochodzenia wytwarzanego produktu w odniesieniu nie tylko do miejsca wyprodukowania, ale również w odniesieniu do użytych składników.

Wprowadzenie jednoznacznych kryteriów umożliwiających podawanie na zasadzie dobrowolności określenia „produkt polski” umożliwi konsumentom wyszukiwanie produktów wytworzonych w Polsce z użyciem polskich surowców.

Omawiane propozycje wymagają wprowadzenia nowego upoważnienia ustawowego do wydania rozporządzenia określającego wzór znaku „produkt polski”.

3. Jak problem został rozwiązany w innych krajach, w szczególności krajach członkowskich OECD/UE?

Podobne przepisy wprowadzone zostały na Słowacji.

4. Podmioty, na które oddziałuje projekt

Grupa	Wielkość	Źródło danych	Oddziaływanie
zakłady przetwórcze żywności zatrudniające powyżej 9 osób	5 931 (w 2013 r.)	GUS – „Rocznik statystyczny Przemysłu 2014”	Bezpośrednie
konsumentów żywności	ludność kraju: 38 478,6 tys. osób (w 2014 r.)	GUS	Pośrednie. W związku ze zgłaszanymi przez konsumentów opiniami wskazującymi na zainteresowanie informacją o pochodzeniu surowców wykorzystywanych do

			produkcji proponowane przepisy będą stanowiły podstawę do dokonywania świadomych wyborów produktów na rynku zgodnie z oczekiwaniami
--	--	--	---

5. Informacje na temat zakresu, czasu trwania i podsumowanie wyników konsultacji

Projekt ustawy o zmianie ustawy o jakości handlowej artykułów rolno-spożywczych został przekazany do konsultacji partnerom społecznym w dniu 18 maja 2016 r. W wyniku konsultacji informację o braku uwag przesłały: Federacja Związków Pracodawców Ochrony Zdrowia „Porozumienie Zielonogórskie”, Polska Federacja Hodowców Bydła i Producentów Mleka, Polski Związek Ogrodnicy, Krajowy Związek Rewizyjny Rolniczych Spółdzielni Produkcyjnych.

Uwagi zgłosiły następujące organizacje: POLBISCO Stowarzyszenie Polskich Producentów Wyrobów Czekoladowych i Cukierniczych, Krajowy Związek Spółdzielni Mleczarskich – Związek Rewizyjny, Polski Związek Hodowców i Producentów Trzody Chlewnej „POLSUS”, Polskie Zrzeszenie Producentów Bydła Mięsnego, Polska Federacja Producentów Żywności. Związek Pracodawców (PFPŻ), Stowarzyszenie Krajowa Unia Producentów Soków (KUPS), Krajowa Rada Izb Rolniczych.

6. Wpływ na sektor finansów publicznych

(ceny stałe z ... r.)	Skutki w okresie 10 lat od wejścia w życie zmian [mln zł]											Łącznie (0–10)	
	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10		
Dochody ogółem													
budżet państwa													
JST													
pozostałe jednostki (oddzielnie)													
Wydatki ogółem	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
budżet państwa	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
JST	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
pozostałe jednostki (oddzielnie)	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Saldo ogółem													
budżet państwa													
JST													
pozostałe jednostki (oddzielnie)													

Źródła finansowania	
Dodatkowe informacje, w tym wskazanie źródeł danych i przyjętych do obliczeń założeń	Projektowane zmiany nie będą miały wpływu na sektor finansów publicznych, gdyż środki finansowe funduszy promocji nie są środkami publicznymi w rozumieniu przepisów o finansach publicznych.

7. Wpływ na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym funkcjonowanie przedsiębiorców oraz na rodzinę, obywateli i gospodarstwa domowe

		Skutki							Łącznie (0–10)
Czas w latach od wejścia w życie zmian		0	1	2	3	5	10		
W ujęciu pieniężnym (w mln zł, ceny stałe z ... r.)	duże przedsiębiorstwa								
	sektor mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw								
	rodzina, obywatele oraz gospodarstwa domowe								

	(dodaj/usuń)							
W ujęciu niepieniężnym	duże przedsiębiorstwa							
	sektor mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw							
	rodzina, obywatele oraz gospodarstwa domowe	Stworzenie możliwości zakupu żywności, której składniki pochodzą z krajowej produkcji, zgodnie z potrzebą uzyskiwania takiej informacji.						
Niemierzalne								
Dodatkowe informacje, w tym wskazanie źródeł danych i przyjętych do obliczeń założeń								
8. Zmiana obciążeń regulacyjnych (w tym obowiązków informacyjnych) wynikających z projektu								
X - nie dotyczy (nie dotyczy obszaru zmian w zakresie ustawy o funduszach promocji produktów rolno-spożywczych)								
Wprowadzane są obciążenia poza bezwzględnie wymaganymi przez UE (szczegóły w odwróconej tabeli zgodności).				☐ tak ☐ nie ☐ nie dotyczy				
☐ zmniejszenie liczby dokumentów ☐ zmniejszenie liczby procedur ☐ skrócenie czasu na załatwienie sprawy ☐ inne:				☐ zwiększenie liczby dokumentów ☐ - zwiększenie liczby procedur ☐ wydłużenie czasu na załatwienie sprawy ☐ inne:				
Wprowadzane obciążenia są przystosowane do ich elektronizacji.				☐ tak ☐ nie ☐ nie dotyczy				
Komentarz:								
9. Wpływ na rynek pracy								
Projektowana ustawa nie ma wpływu na rynek pracy.								
10. Wpływ na pozostałe obszary								
☐ środowisko naturalne ☐ sytuacja i rozwój regionalny ☐ inne:			☐ demografia ☐ mienie państwowe			☐ informatyzacja ☐ zdrowie		
Omówienie wpływu		Projektowana ustawa nie ma wpływu na ww. obszary.						
11. Planowane wykonanie przepisów aktu prawnego								
Planuje się, że projekt ustawy o zmianie ustawy o jakości handlowej artykułów rolno-spożywczych wejdzie w życie z dniem 1 stycznia 2017 r.								
12. W jaki sposób i kiedy nastąpi ewaluacja efektów projektu oraz jakie mierniki zostaną zastosowane?								
Nie dotyczy. Nie będzie prowadzona rejestracja produktów oznakowanych informacją „Produkt polski”.								
13. Załączniki (istotne dokumenty źródłowe, badania, analizy itp.)								

Raport z konsultacji (§ 51 Regulaminu pracy Rady Ministrów)

1. Omówienie wyników przeprowadzonych konsultacji publicznych i opiniowania.

Projekt ustawy został przesłany do konsultacji do 75 organizacji społeczno-zawodowych.

W wyniku konsultacji informację o braku uwag przesłały : Federacja Związków Pracodawców Ochrony Zdrowia „Porozumienie Zielonogórskie”, Polska Federacja Hodowców Bydła i Producentów Mleka, Polski Związek Ogrodnicy, Krajowy Związek Rewizyjny Rolniczych Spółdzielni Produkcyjnych,

Uwagi zgłosiły następujące organizacje: POLBISCO Stowarzyszenie Polskich Producentów Wyrobów Czekoladowych i Cukierniczych, Krajowy Związek Spółdzielni Mleczarskich - Związek Rewizyjny, Polski Związek Hodowców i Producentów Trzody Chlewnej „POLSUS”, Polskie Zrzeszenie Producentów Bydła Mięsnego, Polska Federacja Producentów Żywności, Związek Pracodawców (PFPŻ), Stowarzyszenie Krajowa Unia Producentów Soków (KUPS), Krajowa Rada Izb Rolniczych.

Uwaga POLBISCO dotyczy ograniczenia do 25% surowców pochodzących z innych krajów dla środka spożywczego oznakowanego informacją „produktu polski”. Przepisy w sprawie szczegółowych wymagań w zakresie jakości handlowej wyrobów kakaowych i czekoladowych. określają m.in. minimalną zawartość suchej masy kakaowej, aby produkt mógł być uznany i oznakowany jako wyrób czekoladowy. Zawartość surowca otrzymanego z ziarna kakaowego, którego nie można zastąpić innym surowcem jest najczęściej wyższa niż 25 % łącznej masy wszystkich składników produktu (np. aby produkt mógł być oznakowany „Czekolada” musi zawierać minimum 35% suchej masy kakaowej). Stosując zasady zawarte w projekcie ustawy na rynku mogłaby zaistnieć sytuacja, że wyrób czekoladowy wyprodukowany w Polsce z użyciem surowca kakaowego (którego nie można zastąpić nie mógłby być oznakowany „Produkt Polski”, natomiast jego substytut - „wyrób czekoladopodobny”, nie spełniający wysokich standardów jakości handlowej określonych dla wyrobów czekoladowych, z takiego oznakowania mógłby korzystać.

Uwaga nie została uwzględniona. Projekt zawiera kryteria pochodzenia surowców, a nie jakościowe. Wyroby czekoladowe jako takie nie są kojarzone przez konsumentów z polskim pochodzeniem. Producenci będą mogli podawać na opakowaniach dobrowolnie informację „wyprodukowano w Polsce” i uzupełniać ją informacją o pochodzeniu podstawowych składników. Wyłączenie wprowadzone w odniesieniu do wyrobów czekoladowych może spowodować zarzuty niejednakoego traktowania innych grup wyrobów (np. nektarów itd.),

a w konsekwencji spowodować sytuację odwoływania się do informacji „produkt polski” wyrobów bazujących na składnikach nie mogących mieć pochodzenia krajowego.

Uwaga Krajowego Związku Spółdzielni Mleczarskich - Związek Rewizyjny dotyczy wydłużenia proponowanego terminu dopuszczenia do obrotu artykułów spożywczych z dotychczasowym znakiem graficznym „Produkt Polski” do dnia 31. grudnia 2018. Ograniczy to koszty związane ze zmianą grafiki na opakowaniach. W ostatnim czasie mają miejsce częste zmiany przepisów w tym zakresie, a stosowana praktyka w takich wypadkach w UE to odpowiednio długi okres przejściowy np. 3 lata.

Uwaga nie została uwzględniona. W trakcie konsultacji publicznych projektu nie zgłoszono przykładów stosowania znaku „produkt polski” dla środków spożywczych. KZSM również nie dysponuje danymi dotyczącymi stosowania takiego znaku.

Uwagi Polskiego Związku Hodowców i Producentów Trzody Chlewnej „POLSUS”:

1) art. 1 dotyczy zmian wprowadzanych w ustawie o jakości handlowej artykułów rolno-spożywczych, dlatego wydaje się, że w celu zachowania spójności do art. 7b powinien zostać przeniesiony art. 3 (dodany np. po 5 pkt. jako punkt 6.), ponieważ art. 3 dotyczy znaku „Produkt polski” wprowadzanego zmianami ww. ustawy.

Uwaga nie została uwzględniona. W zakresie kolejności umieszczenia przepisów decydują zasady techniki prawodawczej.

2) art. 1 odwołuje się do przepisów rozporządzenia (WE) nr 178/2002 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 28 stycznia 2002r. w zakresie produkcji podstawowej. Należałoby podkreślić, że dobrowolnym znakiem „Produkt polski” będą mogły być znakowane nie tylko gotowe artykuły rolno-spożywcze, ale także żywe zwierzęta, w tym świnie, np. te przeznaczone na rzeź czy zwierzęta hodowlane.

Uwaga nie została uwzględniona. Projektowane przepisy dotyczą produktów opakowanych przeznaczonych dla konsumenta końcowego. Żywe świnie nie są wprowadzane do obrotu na tym etapie. Niemniej jednak wszystkich producentów oraz dostawców obowiązują wprost zasady określone w rozporządzeniu 178/2002 odnoszące się do śledzenia produktów w oparciu o dokumentację dotyczącą surowców i gotowych wyrobów. Podmiot umieszczający w oznakowaniu informację „Produkt polski” będzie musiał służbom kontrolnym przedstawić dokumenty i sposób produkcji (z wprowadzonymi zasadami identyfikowalności składników), aby udowodnić zasadność oznakowania informacją „Produkt polski”. Dotyczyć to będzie również zwierząt, z których pozyskano surowiec do produkcji, a które w myśl zasad określonych w art. 7b ust. 1 pkt 1.

3) W proponowanej ustawie brakuje informacji o sankcjach za nieuprawnione stosowanie znaku „Produkt polski” oraz informacji kto będzie kontrolował sposób wykorzystania znaku.

Uwaga nieuwzględniona. Proponowane uregulowanie odnosi się do oznakowania, stanowiącego element jakości handlowej (zgodnie z definicją jakości handlowej). Sankcje w stosunku do podmiotów, które naruszają zakaz określony w projektowanym przepisie art. 7b ust.5 określone zostały w art.40a ust. 1 pkt 4. Zgodnie z tym przepisem „kto wprowadza do obrotu artykuły rolno-spożywcze zafałszowane, podlega karze pieniężnej w wysokości nie wyższej niż 10% przychodu osiągniętego w roku rozliczeniowym poprzedzającym rok nałożenia kary, nie niższej jednak niż 1000 zł”. Obecnie funkcje kontrolne w tym zakresie pełnią odpowiednio Inspekcja Jakości Handlowej Artykułów Rolno-Spożywczych i Inspekcja Handlowa.

Uwaga Polskiego Zrzeszenia Producentów Bydła Mięsnego:

Propozycja ujednolicenia podejścia w odniesieniu do zwierząt, od których pozyskiwane są produkty (np. krów mlecznych) i zwierząt, z których pozyskuje się mięso – bez odnoszenia się w obydwu przypadkach do miejsca urodzenia zwierząt . W konsekwencji należałoby odpowiednio przeredagować przepis art. 7b ust. 1 pkt 1.

Uwaga nie została uwzględniona. Propozycje zawarte w projekcie wychodzą naprzeciw sygnałom przekazywanym przez zainteresowanych konsumentów odnośnie do informacji o krajowym pochodzeniu tych składników środków spożywczych, które mogą też pochodzić z innych krajów.

Uwagi PFPŻ i KUPS

1) Proponowana zmiana wykracza poza uregulowania zawarte w rozporządzeniu (UE) nr 1169/2011 w sprawie przekazywania konsumentom informacji na temat żywności. W UE obowiązują ponadto specyficzne przepisy dotyczące podawania pochodzenia m.in. dla mięsa, miodu, owoców i warzyw, ryb, oliwy z oliwek. Polski przepis wprowadza dodatkowe ostrzejsze kryteria, które byłyby dyskryminujące dla polskich przedsiębiorców w porównaniu z podobnym znakowaniem w innych państwach UE. Zapisy są sprzeczne z zasadami podawania pochodzenia zawartymi w opracowywanym przepisie wykonawczym do art. 26 ust. 3 rozporządzenia (UE) nr 1169/2011.

Uwaga nieuwzględniona. Podawanie informacji „Produkt polski” będzie odbywać się na zasadach dobrowolności. Opisane w uwadze przykłady wymagań, które producenci będą musieli spełnić zgodnie z prawem UE nie są sprzeczne z proponowanymi kryteriami, które uszczegóławiają wymagania dla produktu oznakowanego informacją „Produkt polski”.

Dla produktów nie spełniających tych wymagań można w inny sposób wskazywać, na ich krajowe wytworzenie, pochodzenie składników itp. zgodnie z powszechnie obowiązującymi przepisami.

2) Wprowadzenie krajowych zasad stosowania określenia „Produkt polski” oraz jednego znaku graficznego mogłoby również prowadzić do takiej interpretacji przez urzędowe kontrole, że nie można zastosować żadnego innego wskazania słownego i/lub graficznego odnoszącego się do polskich cech wyrobu, jak np. określenia „polski smak” z barwami Polski (lub flagą), lub wskazania na polskie pochodzenie jednego lub kilku składników itp.

Uwaga nieuwzględniona. Przepisy projektu nie wprowadzają ograniczeń w powyższym zakresie.

3) Aby spełnić proponowane w projekcie ustawy warunki dla możliwości deklarowania pochodzenia „Produkt polski” w wielu sytuacjach konieczne byłoby rezygnowanie z zakupu surowców o wyselekcjonowanych parametrach jakościowych niedostępnych w kraju, co mogłoby wpływać na pogorszenie jakości wyrobów krajowych. W sytuacji okresowego niedoboru surowców na polskim rynku, polscy producenci stosujący ww. oznakowanie nie mogliby skorzystać z alternatywnych zagranicznych źródeł zaopatrzenia bez zmiany opakowań. Może to skutkować niewywiązywaniem się z umów handlowych, a co za tym idzie wymiernymi stratami finansowymi.

Uwaga nieuwzględniona. Podawanie informacji „Produkt polski” jest dobrowolne i zależy będzie całkowicie od podmiotów prowadzących produkcję. Przedsiębiorcy mogą wskazywać na inne zalety swoich wyrobów niż tylko kryterium pochodzenia. Przepisy dają konsumentom zainteresowanym różnymi kryteriami wyboru produktów możliwość zakupu zgodnie z preferencjami.

Uwagi Krajowej Rady Izb Rolniczych

1) Samorząd rolniczy popiera przedstawioną i oczekiwaną zmianę ustawy w przedstawionym zakresie tj. ustanowienie marki „Produkt polski”. Niemnie jednak należałoby również określić, ile powinno być mięsa w szynce, a ile dopuszcza się dodatków itd.

Uwaga nie została uwzględniona. Projekt zawiera kryteria pochodzenia surowców, a nie jakościowe. Ponad to należy wskazać, że przepisy rozporządzenia (UE) nr 1169/2011 określają zasady podawania „wykazu składników” oraz wskazywania procentowej zawartości najważniejszych składników. W zakresie dodatków do żywności zasady ich stosowania wraz z określonymi limitami zawarte są w rozporządzeniu (UE) nr 1333/2008.

2) Delegacja dot. określenia wzoru znaku graficznego „produkt polski” wydaje się

niewystarczająca. Nie wiadomo bowiem, kto określi stawki za wydanie pozwolenia na posługiwanie się tym znakiem. (...)Trudno też będzie zapewnić, że np. dana masarnia stale korzysta tylko z polskiego mięsa czy nie kupuje mięsa importowanego. Jakie będzie postępowanie Inspekcji w przypadku wykrycia, że mięso pochodzi z importu w produkcji z oznakowaniem „Produkt polski”.

Uwaga nie została uwzględniona. Znakowanie informacją „Produkt polski” jest dobrowolne i jego umieszczenie zależy od producenta wyrobu. W przypadku, gdy producent nie będzie umiał udowodnić służbom kontrolnym krajowego pochodzenia surowców sankcje zostały określone w art. 40a ust. 1 pkt 4 ustawy o jakości handlowej artykułów rolno-spożywczych (szczegółowe wyjaśnienia podane zostały wyżej).

2. Przedstawienie wyników zasięgnięcia opinii, dokonania konsultacji albo uzgodnienia projektu z właściwymi organami i instytucjami Unii Europejskiej, w tym Europejskim Bankiem Centralnym.

W ramach uzgodnień międzyresortowych Ministerstwo Spraw Zagranicznych przedstawiło opinię o niezgodności projektu ustawy z prawem Unii Europejskiej. Po skorygowaniu projektu stosownie do zgłoszonych uwag MSZ uznało projekt za zgodny z prawem UE z zastrzeżeniami.

Projekt ustawy zostanie przesłany do Komisji Europejskiej w celu notyfikacji.

3. Wskazanie podmiotów, które zgłosiły zainteresowanie pracami nad projektem w trybie przepisów o działalności lobbingowej w procesie stanowienia prawa, wraz ze wskazaniem kolejności dokonania zgłoszeń albo informacja o ich braku.

Stosownie do art. 5 ustawy z dnia z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbingowej w procesie stanowienia prawa (Dz. U. Nr 69, poz. 1414, z późn. zm.), projekt ustawy został udostępniony w Biuletynie Informacji Publicznej Ministerstwa Rolnictwa Rozwoju Wsi oraz w Biuletynie Informacji Publicznej Rządowego Centrum Legislacji. Nie zgłoszono zainteresowania pracami nad projektem w trybie ww. ustawy.

Warszawa, 1 sierpnia 2016 r.

RK-62914-2016

KPRM

AAA084254

Minister
Spraw Zagranicznych

DPUE.920.780.2016 / 16 /DK

dot.: RM-10-77-16 z 25.07.2016 r.

Pani
Jolanta Rusiniak
Sekretarz Rady Ministrów

**Opinia
o zgodności z prawem Unii Europejskiej projektu ustawy o zmianie ustawy o jakości
handlowej artykułów rolno-spożywczych, wyrażona przez ministra właściwego do spraw
członkostwa Rzeczypospolitej Polskiej w Unii Europejskiej**

Szanowna Pani Minister,

w związku z przedłożonym projektem ustawy pozwalam sobie wyrazić poniższą opinię.

W związku z tym, że projekt ustawy nie zawiera zmian merytorycznych w stosunku do projektu, który był przedmiotem obrad Rady Ministrów w dniu 19 lipca br., podtrzymuję swoje wcześniejsze zastrzeżenia odnośnie do zgodności projektowanej ustawy z prawem Unii Europejskiej, tj. z art. 34 TFUE (środki o skutku równoważnym do ograniczeń ilościowych), które zostały wyrażone w opinii MSZ z dnia 11 lipca br. (sygn. DPUE.920.780.2016/12/DK) dotyczącej projektu ustawy skierowanego na Radę Ministrów oraz opinii z dnia 5 lipca br. (sygn. DPUE.920.780.2016/7/dk) dotyczącej projektu ustawy skierowanego na Stały Komitet Rady Ministrów.

W projekcie przewiduje się wprowadzenie jednoznacznych kryteriów umożliwiających podawanie na zasadach dobrowolności informacji o polskim pochodzeniu artykułów rolno-spożywczych, a także możliwość stosowania znaku graficznego „Produkt polski”, którego wzór zostanie określony w akcie wykonawczym.

Projektowane przepisy dotyczące stosowania znaku graficznego dotyczącego informacji „Produkt polski” budzą zastrzeżenia pod kątem zgodności z traktatową zasadą swobodnego przepływu towarów, ponieważ mogą zostać uznane za środek o skutku równoważnym do ograniczeń ilościowych zakazany w art. 34 TFUE. Mając na względzie dotychczasowe orzecznictwo Trybunału Sprawiedliwości UE, istnieje wysokie prawdopodobieństwo, że taka

Kancelaria

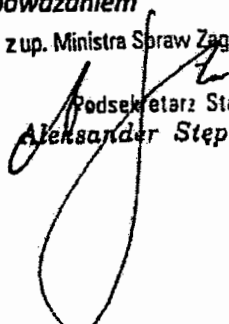
wypłynęło

02-03-2016

właśnie byłaby kwalifikacja tej regulacji przez Trybunał. Dla Trybunału wystarczające bowiem jest to, że tego rodzaju środek może mieć wpływ na zachowania konsumentów wybierających towary krajowe (kosztem towarów przywożonych). Nie jest natomiast istotne, czy używanie znaku graficznego jest obowiązkowe, czy dobrowolne (249/81 Komisja p. Irlandii, sprawa „Buy Irish”, pkt 27-29; 222/82 Apple and Pear Council, pkt 17; C-325/00 Komisja p. Niemcom, pkt 23).

Środki niezgodne z art. 34 TFUE mogą być uzasadniane przez państwo członkowskie jedną z przesłanek określonych w art. 36 TFUE (moralność publiczna, porządek publiczny, bezpieczeństwo publiczne, ochrona zdrowia i życia ludzi i zwierząt lub ochrona roślin, ochrona narodowych dóbr kultury o wartości artystycznej, historycznej lub archeologicznej, bądź ochrona własności przemysłowej i handlowej). Wydaje się, że żadna z tych przesłanek nie mogłaby zostać powołana w tym przypadku. Projektowana regulacja mogłaby natomiast zostać uzasadniona potrzebą ochrony konsumentów, jako jednym z tzw. wymogów koniecznych wynikających z orzecznictwa TSUE. W uzasadnieniu do projektu zostały wskazane pewne elementy, które przemawiają za tym, że projektowany środek jest konieczny dla osiągnięcia założonego celu. Jednakże w przypadku sporu przed Trybunałem w przedmiocie projektowanej regulacji, konieczne będzie wzmocnienie uzasadnienia w zakresie proporcjonalności ww. środka. W szczególności konieczne będzie wykazanie, że ustanowienie wzoru graficznego w przepisach normatywnych jest odpowiednie do założonego celu, i że nie ma innego, alternatywnego środka, który zapewniłby osiągnięcie założonego celu, a jednocześnie w mniejszym zakresie ograniczałby swobodny przepływ towarów (tzn. nie skutkowałby promowaniem produktów krajowych, kosztem produktów pochodzących z innych państw członkowskich).

W konkluzji stwierdzam, że projekt ustawy jest zgodny z prawem Unii Europejskiej, z zastrzeżeniem uwag wyrażonych w niniejszej opinii.

Z poważaniem
z up. Ministra Spraw Zagranicznych

Podsekretarz Stanu
Aleksander Stepkowski

Do wiadomości:

Pan Krzysztof Jurgiel

Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi

ROZPORZĄDZENIE
MINISTRA ROLNICTWA I ROZWOJU WSI¹⁾

z dnia

w sprawie wzoru znaku graficznego zawierającego informację „Produkt polski”

Na podstawie art. 7b ust. 4 ustawy z dnia 21 grudnia 2000 r. o jakości handlowej artykułów rolno-spożywczych (Dz. U. z 2015 r. poz. 678, 1505 i 1893 oraz z 2016 r. poz. 50 i ...) zarządza się, co następuje:

§ 1. 1. Znak graficzny zawierający informację „Produkt polski” składa się z dwóch prostokątów połączonych poziomo, przy czym długość boku krótszego w każdym prostokącie stanowi $\frac{1}{2}$ długości boku dłuższego.

2. Górny prostokąt jest w kolorze białym i zawiera wyśrodkowany wyraz „Produkt” w kolorze czerwonym zaczynający się wielką literą z użyciem liter tekstowych. Wielkość litery „P” stanowi $\frac{1}{3}$ wysokości krótszego boku prostokąta.

3. Dolny prostokąt w kolorze czerwonym zawiera wyśrodkowany wyraz „POLSKI” w kolorze białym z użyciem wersalików. Wielkość liter stanowi $\frac{1}{3}$ wysokości krótszego boku prostokąta.

4. Kolor czerwony we wszystkich elementach znaku składa się w równych częściach z barwników MAGENTA i YELLOW.

§ 2. Wzór znaku graficznego zawierającego informację „Produkt polski” określa załącznik do rozporządzenia.

§ 3. Rozporządzenie wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.

MINISTER
ROLNICTWA I ROZWOJU WSI

¹⁾ Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi kieruje działem administracji rządowej – rynki rolne, na podstawie § 1 ust. 2 pkt 3 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 17 listopada 2015 r. w sprawie szczegółowego zakresu działania Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi (Dz. U. poz. 1906).

Załącznik
do rozporządzenia
Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi
z dnia ... (poz. ...)

Wzór

UZASADNIENIE

Projekt rozporządzenia w sprawie wzoru znaku graficznego zawierającego informację „Produkt polski” stanowi wykonanie upoważnienia zawartego w art. 7b ust. 4 ustawy z dnia 21 grudnia 2000 r. o jakości handlowej artykułów rolno-spożywczych (Dz. U. z 2015 r. poz. 678, z późn. zm.).

Stosownie do art. 7b ust. 3 podmiot odpowiedzialny za oznakowanie produktu, który chce w oznakowaniu podać informację o spełnianiu kryteriów określonych w art. 7b ust. 1 i 2 ustawy o jakości handlowej artykułów rolno-spożywczych może to zrobić albo przez umieszczenie informacji „Produkt polski” albo przez umieszczenie znaku graficznego zawierającego tę informację.

Projekt rozporządzenia określa wzór znaku graficznego zawierającego tę informację.

Projekt rozporządzenia nie jest objęty prawem Unii Europejskiej.

Projektowane rozporządzenie nie podlega procedurze notyfikacji w rozumieniu przepisów rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 23 grudnia 2002 r. w sprawie sposobu funkcjonowania krajowego systemu notyfikacji norm i aktów prawnych (Dz. U. poz. 2039 i z 2004 r. poz. 597), ponieważ nie zawiera przepisów technicznych.

Zgodnie z art. 5 ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbingowej w procesie stanowienia prawa (Dz. U. poz. 1414, z późn. zm.) projekt rozporządzenia zostanie zamieszczony na stronie Biuletynu Informacji Publicznej Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi.

Projekt rozporządzenia zostanie ujęty w Planie prac legislacyjnych Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi.

SĄD NAJWYŻSZY
Rzeczypospolitej Polskiej

Pierwszy Prezes Sądu Najwyższego
Prof. dr hab. Małgorzata Gersdorf

BSA III-021-374/16

Warszawa, dnia 23 sierpnia 2016 r.

SEKRETARIAT Z-CY SZEFA KS

L.dz.....
Data wpływu..... 24. 08. 2016

Pan
Adam Podgórski
Zastępca Szefa
Kancelarii Sejmu

Szanowny Panie Ministrze,

W odpowiedzi na pismo z dnia 16 sierpnia 2016 r., GMS-WP-173-233/16 uprzejmie informuję, że Sąd Najwyższy na podstawie art. 1 pkt 3 ustawy o Sądzie Najwyższym z dnia 23 listopada 2002 r. (j.t. Dz. U. z 2013 r. poz. 499 ze zm.) nie uznaje za celowe opiniowania *rządowego projektu ustawy o zmianie ustawy o jakości handlowej artykułów rolno-spożywczych.*

Z wyrazami szacunku